

Gelentés a szántóföldekről

A kukorica termés- hozamának növeléséért

A jól megművelt talaj és a kedvező időjárás lehetővé tette, hogy az elvetett kukorica gyorsan fejlődjen. Rajonszerte, az állami és kollektív gazdaságokban a kukorica gépi kapálása mellett megkezdődött a kézi kapálás. E munka jó elvégzésétől nagymértékben függ, hogy több termést takarítsunk-e be az őszi folyamán.

A rajoni mezőgazdasági tanács által eddig végzett ellenőrzés során kitűnt, hogy mind az állami, mind a kollektív gazdaságokban nagyobb figyelmet kell fordítani a fejlett módszerek alkalmazására, a munkálatok ellenőrzésére. Ugyanis egyes helyeken a kukorica nem kelt ki egyenletesen, vagy esetleg kártevők pusztítottak el a zseme növényeket. Eppen ezért a gazdaságok vezető tanácsai, szakemberei, brigádfelelősei azonnal ellenőrzik a kukorica vetésterületeket és ott, ahol nincs meg a kellő növényritkítás, haladéktalanul pótolják a hiányt. Ezt elsősorban koral, vagyis rövid vegetációs idejű kukoricával kell pótolni, hogy ezáltal az érés egyidőben történjen a korábban vetett kukoricával.

Tapasztalható az is, hogy a kellő ellenőrzés hiányában egyes gazdaságokban nem fordítanak megfelelő figyelmet a növényritkításra, vagyis arra, hogy biztosítsák a hektáronkénti növényritkítást. Eppen ezért a rajoni mezőgazdasági tanács ajánlja a gazdaságok vezető tanácsainak és a szakembereknek, hogy a feladat teljesítésére sokkal nagyobb figyelmet fordítsanak. A kukorica ritkítását ott, ahol szemenként végezték a vetést az első kézi kapálással nem szabad még elvégezni. Erre a munkára csak a második kapálás során kerülhet sor. Ott viszont, ahol a kukoricát fészesen vetették, a ritkítást az első kapálás alkalmával kell elvégezni.

Ezekben a napokban az állami és kollektív gazdaságok vezető tanácsainak, szakembereinek, brigádfelelőseinek fokozott felvilágosító munkát és ellenőrzést kell folytatniuk, hogy minden egységben a követelményeknek megfelelően végezzék a kukorica gondozási munkálatait.

Folyik a gépi kapálás

A kultúrnövények fejlődésével szinte versenyt nőnek a gyomnövények is. Eppen ezért szükséges, hogy most már gyorsabb ütemben haladjon a kukorica

gépi és utána kézi kapálása is. A fennlakt, a nagylakti Victoria, a pécskai Vasile Roaită, a nagypereti, székesúti és más gazdaságokban jól haladnak a gépi kapálással. A gazdaságok vezető tanácsainak azonban ellenőrizniük kell, hogy a traktorosok a növénygondozást is olyan felelősséggel végezzék, mint a vetést. Kerülnék el, hogy a nagy sebességgel való hajtás következtében kivágják a kukoricát, ugyanakkor úgy állítsák be a kapálógépeket, hogy minél kevesebb gyomnövény maradjon a kukoricások mellett.

A szemlakti állami gazdaságban

3.100 hektáron természetesen kukoricát. A gazdaságban a vetés után elfogadottak az egész vetésterületet, majd ott, ahol gyorsan gyomosodott, amikor a kukorica 2-3 levélben volt, körkapával járatták meg a vetést. Ezekben a napokban, mondhatni, az összes erő bevetésével végzik a kukorica gépi kapálását, kultivátorozását, ugyanakkor a kézi kapálást is. A gépi kapálást mintegy 2.000 hektáron, a kézi kapálást pedig több mint 1.000 hektáron végezték el. Előreláthatólag május 20-ig befejezik a kukorica első kézi kapálását is.

A gazdaságban 900 idénymunkás tevékenykedik a kukorica kapálásánál, ezenkívül a környező kollektív gazdaságokból mintegy 300 kollektívista járul hozzá a kukorica gondozásának kellő időben való elvégzéséhez. Az állami gazdaság vezető tanácsa gondoskodott arról, hogy az idénymunkásoknak megfelelő szálláshelyet és ellátást biztosítson.

A kisperegi kollektív gazdaságban

is népes a határ ezekben a napokban. Kapálják a kukoricát, napraforgót, kukoricát, ültetik a dohányt, kacsazást, a paradicsomot stb. A 20 hektár dohány ültetésénél Onódi Sándor és Farkas Erzsébet járnak elöl példamutatással. A konyhakerti brigádában a 30 hektár koral paradicsomból 10 hektáron elvégezték a kacsazást is.

Kommunistához méltóan

Első ízben a December 30. gárda befejező részlegének folyószóján elhelyezett tisztelet. tábláról ismertem meg Milin loant. Arcoképe alatt a következő szöveg olvasható: „Milin loant, az 5-ös számú mintanyomó gép kezelője, kommunista társaság tagja. Előirányzatát rendszeresen 7-8 százalékkal túlszámolja. Csak is előrendül minőségű áru kerül ki gépből.”

Ardelean Gheorghe, az alapvezető titkára is csak elismerő szavakkal szót a fiatal munkásról:

— Részlegünk legjobb dolgozója közé tartozik. Mind a természetben, mind a társadalmi munkában egyaránt helyt áll.

Szerettem volna személyesen megismerni Milin loant. Ezért megkértem Ardelean elvtársat, vezessen el a fiatal kommunista munkahelyére. Milin elvtárs a nyomógép körül szorgoskodott. Megkértem: mondjon el egyet a múlt magáról, mesélje el, hogyan került elvált, hogy már évek óta az elvált munkások között szerepeljen a neve.

Feleltünk a pártszervezet helyiségebe és a fiatal elvtárs beszélgetni kezdett:

— Mercziánán születtem, 1955-ben kerültem a gyárba. Akkor még nem gondoltam, hogy ennyire viszem. Rövid ideig mint segédmunkás dolgoztam, majd beírtak a hat hónapos szakképző tanfolyamra. Nagyon megkedveltem a mintanyomó szakmát, ezért igyekeztem minél jobban elsajátítani.

Ez sikerült is. A tanfolyamon résztvevők közül a legjobb eredményt érte el. Be-

osztották az 5-ös számú géphez. Morosusky András és Szabados Árpád topasztaft szakemberek sokat támogatják a fiatal munkást. Rövid idő alatt Milin loant bebizonyította: a tanfolyamon szerzett ismeretét sikeresen alkalmazza munkahelyén, sőt ezeket igyekezett megosztani. Jó Gheorghe és Morozan Virgil segédmunkásokkal is. A részleg mindenki tiszteli, kedveli. Ez nem is csoda, hiszen jó szakember és nagyszívű munkatárs.

— 1960-ban régi vágyam teljesült — mondotta Milin elvtárs — a részleg kommunista felvette a párttagok sorába. Azóta arra töreksem, hogy még jobban dolgozzam.

Közbe szól Ardelean elvtárs, a részleg A-váltásának párttitkára:

— Milin elvtárs valamennyi pártfeladatának eleget tesz. Ezért a legutóbbi választások alkalmával az alapvezető büroijába választották a részleg kommunista. Bátran állíthatom, nem csalókoztak benne.

Távolságon előt megkérdeztem Milin elvtársról, melyek a további tervei:

— Szeretném szakismeretemet tovább fejleszteni, minél több fiatal munkást akarok segíteni a szakma elsajátításában. Előirányzataim rendszeresen tudok akorom számára, és ezzel hozzá akarok járulni ahhoz, hogy részlegünk továbbra is megmaradjon a részleg kommunista. Bátran állíthatom, nem csalókoztak benne.

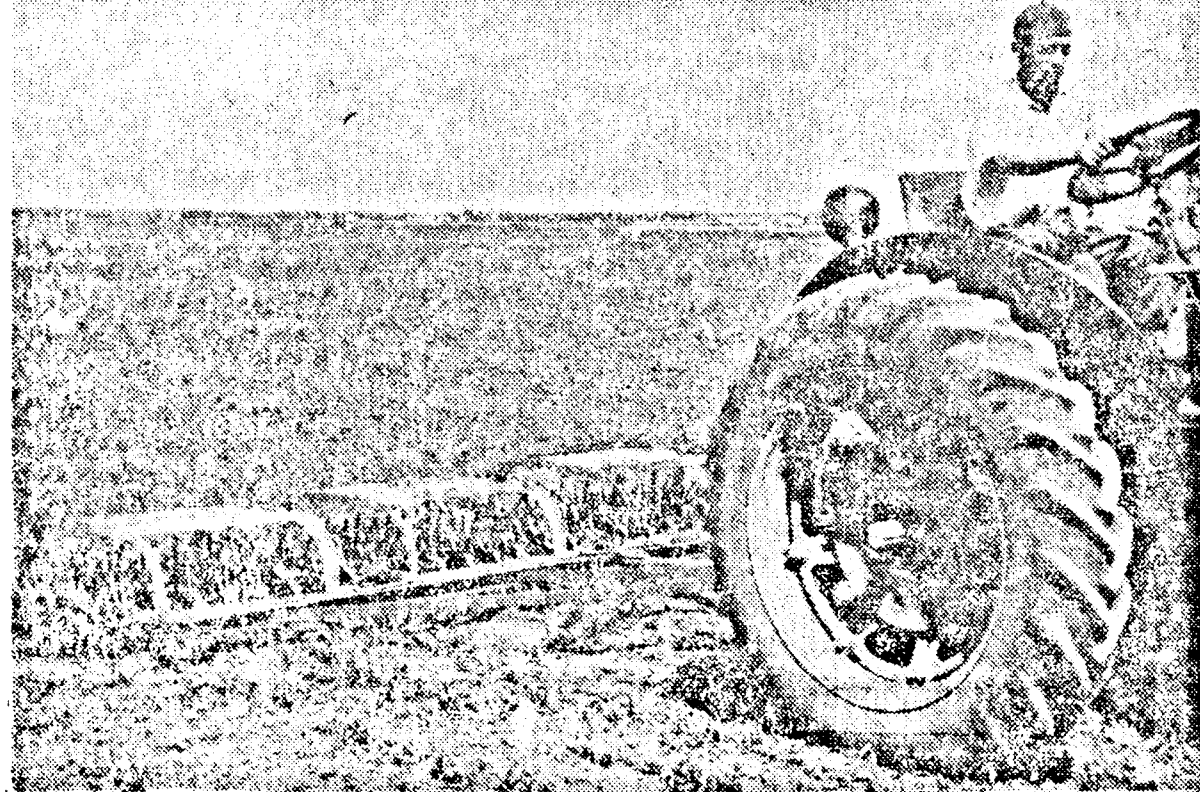
Ehhez sok sikert kívánunk mind Milin elvtársnak, mind a részleg egész munkaközösségének.

Schiff László

Megkapáltak 15 hektár hagyomány, 45 hektár napraforgónál elvégezték az első gépi és kézi kapálást. Itt Balogh János és Varga Erzsébet dolgoztak példamutatón. A 35 hektár cukorrépa második kapálását és ritkítását is befejezték. Itt Földi István és Nagy Erzsébet dolgoztak példamutatón. A gazdaságban dolgozó traktorosok szorgalmasan végzik a kukorica gépi kapálását. Moldvai Imre, Jantó András és Szabó Mihály traktorosok igyekeznek kifogástalan minőségű munkát végezni.

A nagyperegi

kollektív gazdaságban tegnap végeztek a 60 hektár kukoricára második kapálással és ritkításával, valamint a 40 hektár napraforgó első kézi kapálásával is. Ebben a gazdaságban is szervezeten, ütemesen halad a munka.



Reggel a határban

Megszokott kép tárul elénk reggelente a nagylakti Victoria kollektív gazdaság udvarán. Kollektívisták, kapával a vállukon, a kosarakban egész napra való elemoszlással várják a tehergépkocsik indulását. Vannak akik türelmetlenkednek, mielőtt nem jön már a kocsi, mert úgy terveztek, hogy ma ennyit vagy annyit cukorrépát, kukoricát kapálnak, illetve egyelnek.

A tehergépkocsi egymásután röj a kilométereket. Megérkeznek. Néhány pillanat múlva a megálvó határ mezelevenedik. A 150 hektárnyi cukorrépának csak egy kicsinyke része vár meg egyelőre. „Néhány nap múlva befejezzük” — hallik innem is, onnan is. Hát igen szép munkát végezünk, 130 hektár kiegészítünk... Munkához látunk.

Öt új bútortípus

A Dózsa György bútorgyárban nemrég nagy volt a sürgősség. A bútorkészítők lelkesedése szinte nem ismert határt. Lázasan, de ugyanakkor nagy gondnal és igényességgel láttak munkához — az új bútortípusok prototípusainak elkészítéséhez. S a szorgos, odaadó munkának időben megértet a gyümölcse.

Elkészült az új, sötétbarna és krém színű kombinált mahagoni furnírral bevont Mag-

Gondozzák a szőlőket

A tavaszi új telepítésekkel 11.000 hektárral növekedett a szőlők területe. Ez mintegy 3.000 hektárral több a tavalyi telepítésnél. A tömeges és rétegzonalas telepítések csaknem 50 százaléka csemeszőlő. Erőteljes és nagy termelékenységű borszőlő fajtaikat is ültették.

A szőlőgazdaságokban szorgalmasan folyik a növényápolás — a hónaljzás, a visszametszés, a kötözés és a kapálás. Sok szocialista mezőgazdasági egységben előkészítik a talajt a jövő évi ültetésekhez. Galac tartományban a szőlőterület bővítésére ez idig mintegy 1.000 hektáron végeztek erozó elleni munkálatokat.

Korszerűsítik a világítást

A régi, elavult villanypóznák kicserélése régóta foglalkoztatja a gyár vezetését. Ezzel kapcsolatban javaslatok is elhangzottak a dolgozók részéről — mondotta Hegedűs István elvtárs, a November 7. gyár szakszervezeti bizottságának elnöke, majd így folytatta: — De nemcsak a villanypóznák kicserélése, hanem a gyár udvarának jobb megvilágítása is szükségessé vált. Ennek érdekében már meg is történtek az intézkedések.

Amint tervszerűsítették, összesen 42 régi villanypóznát cserélnek ki a gyár udvarán. Ezek helyére vasbeton oszlopok kerülnek. Ezt a munkát a közelmúltban kezdték meg és már 34 villanyoszlopot kicseréltek. A huzalok átszerelésére a napokban kerül sor. A minél jobb világítás biztosítása érdekében neonlámpák szerelnek fel az új póznákra. Ilyen körülmények között a belső szállítást zavartalanul bonyolítják majd le. A szerelési munkálatokat még ebben a hónapban befejezik.



Nemrég új, korszerű nagy teljesítményű berendezések érkeztek a Szerszámgépgyár szerszám műhelyébe. Ezek az úgynevezett koordináta gépek, melyeknek egyikén Schwartz Lajos kommunista dolgozik. A gépnek — mely a revolver esztergápad egyes alkatrészeit készíti — előnye az, hogy több műveletet is végez: fur, esztergni és mar.

Minőség

A PROGRESUL HELYIPARI VÁLLALATBAN

Ütemesen valósulnak meg a terv mutatói

A Progresul helyipari vállalat műszaki-üzemeltetői vezetésével, valamint a szakszervezeti bizottság, a pártalapszervezet közreműködésével és hatékony irányításával, még az év elején behatárolt foglalkozott a munka ésszerű megszervezésével. Nem tévesztették szem elől a nyersanyag beszerzését sem. A munkások, technikusok és mérnökök lelkes vetélkedése, valamint a műszaki-szervezési intézkedések eredményeként a vállalat minden részlegén hónapról-hónapra ütemesen valósultak meg a terv mutatói.

A nemes vetélkedés eredményeinek összesítése megmutatja, hogy a vállalatban az első negyedévi összeredményt 106,27, míg az áru-termelési terv mutatóit 104,71 százalékkal teljesítették. A szorgalmas munkaközösség töretlen lendülettel folytatta a vetélkedést a második negyedévi első hónapjában is. A dekadokra előirányzott feladatokat rendszeres teljesítésének eredményeként

áprilisban is szép termelési sikereket születtek. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy az összeredményt tervet 7,8, az áru-termelési tervet 3,4 százalékkal szárnyalták túl.

A lelkes szocialista versenybe minden részleg munkaközössége bekapcsolódott. Töretlenül küzdöttek az élenjáró részleg megillető versenyzási elnyeréséért. A nemes vetélkedésben a nyomdászleg dolgozóit kerütnék az élre, ők kerítették birtokukba a versenyzást. Őket a bútorgyártók és a gombgyártók követték. Más hónap első dekadájában ők, valamint a szilvágyártók és a vegy-tisztító részleg dolgozói nemcsak teljesítették, hanem túl is szárnyalták előirányzataikat.

Említté érdemel még az is, hogy az eltelt négy hónapban az önköltségi ár csökkentésével 176.000 lej megtakarítást eszközöltek, a tervn felüli jövedelem értéke pedig meghaladja a 39.000 lejt.

Feltárják és hasznosítják a belső tartalékokat

A vállalatban hat olyan bizottság tevékenykedik eredményesen, amelyek a belső tartalékok feltárásával és azok hasznosításával foglalkoznak. Mint az elmúlt esztendőben, idén is csaknem valamennyi bizottság értékes tevékenységet fejtett ki. Különösen a nyomda részlegén tevékenykedő bizottság is. Csakpán a sejtés szemügyre-száraz értéket az első eredményeket az elmúlt négy hónapban. Emellett érdemel például, hogy régebben nem használták fel a kisebb méretű papírhulladékokat. A bizottság tagjai tanulmányozták ezt a kérdést és megállapították, hogy hulladékokból különböző méretű nyomtatványokat készíthetnek. A kísérlet bevált és ezáltal pár hónap alatt gem karitást is biztosított.

kevesebb, mint 5753 lej megtakarítást értek el. Egyébként a részleg az első negyedévben a belső tartalékok feltárásával és azok ésszerű hasznosításával 12.073 lej megtakarítást értek el. Hasonlóan szép eredményt ért el a szemüveg készítő részlegén tevékenykedő bizottság is. Csakpán a sejtés szemügyre-száraz értéket az első eredményeket az elmúlt négy hónapban. Emellett érdemel például, hogy régebben nem használták fel a kisebb méretű papírhulladékokat. A bizottság tagjai tanulmányozták ezt a kérdést és megállapították, hogy hulladékokból különböző méretű nyomtatványokat készíthetnek. A kísérlet bevált és ezáltal pár hónap alatt gem karitást is biztosított.

Legújabb események hírek jelentések események

Érdekes előadás

Tegnap, május 17-én pénteken délután 5 órai kezdettel a Kulturpalotában nagyteremben történelmi előadásra került sor. Ezalkalmmal Eusebiu Camilariu, a Román Népköztársaság Akadémiajának levelező tagja beszélt a halhatatlanság hazánk segítőitől, a székelyekről.

Közel 700.000 ébresztőóra

1955-öt irtak, mikor városunkban a Victoria Órágyár megkezdte az asztali ébresztőórák gyártását. Abban az esztendőben mindössze 200 darab óra került az üzletbe. A szorgalmas kis munkaközösség azonban mind fokozottabban ütemben küzdött a termelékenység növeléséért, a termékek minőségének szüntelen javításáért és nem utolsósorban szebbnél szebb óratípusok kidolgozásáért.

A kezdetektől csaknem 8 év telt el, és a szorgalmas órágyártók ezidő alatt közel 700.000 darab ébresztőórát készítettek 12 típusban. Termékek kerekettek is.

KÜLFÖLDRŐL

NEW YORK. (Agerpres). Sajtójelentések szerint a Mississippi Egyetem 35 professzora lemondott állásáról, vagy lemondásra készül. A lemondás oka az, hogy ebben az intézetben, ahová a néger James Meredith csak egy-egy szövegszerű katonai segítségével juthatott be, a tanári kar számára elviselhetetlen rasszista légkör uralkodik.

KAIRO. Amint az omani felszabadító néphadsereg para csenkszága jelenti, az omani Zafar börtönből a múlt héten megszökött több hazafi. A szökvények üldözésére angol katonákat küldtek ki. A partizánok azonban törbécsták őket, két angol páncéloskocsit a legvégére röpítették, egyet felgyújtottak, majd elmenekültek.

Május 26-án életbe lép

Az IRTA autobusok nyári menetrendje

Május 26-án életbe lép az IRTA autobusok nyári menetrendje. Az új menetrend kidolgozásá-

nál gondot fordítottak a közlekedés megjavítására, jobb összeköttetést biztosítottak a vonatokkal és a többi közlekedési eszközökkel.

Az IRTA gépkocsijárművát új autobusokkal egészítették ki, málta a dolgozók jobb körülmények között utazhatnak a fűdő- és üdülőhelyekre.

A mult nyárhoz viszonyítva az utvonalak száma 48-cal, a járatok száma 320-szal, a hálózat hossza pedig több mint 900 kilométerrel növekedett.

Az új menetrend már megjelent és minden autódalmon beszerezhető.

A szederhátli kollektív gazdaság dohánytermesztéssel foglalkozó csoportja végzi a palánták ültetését és ültetés után a locsolást.

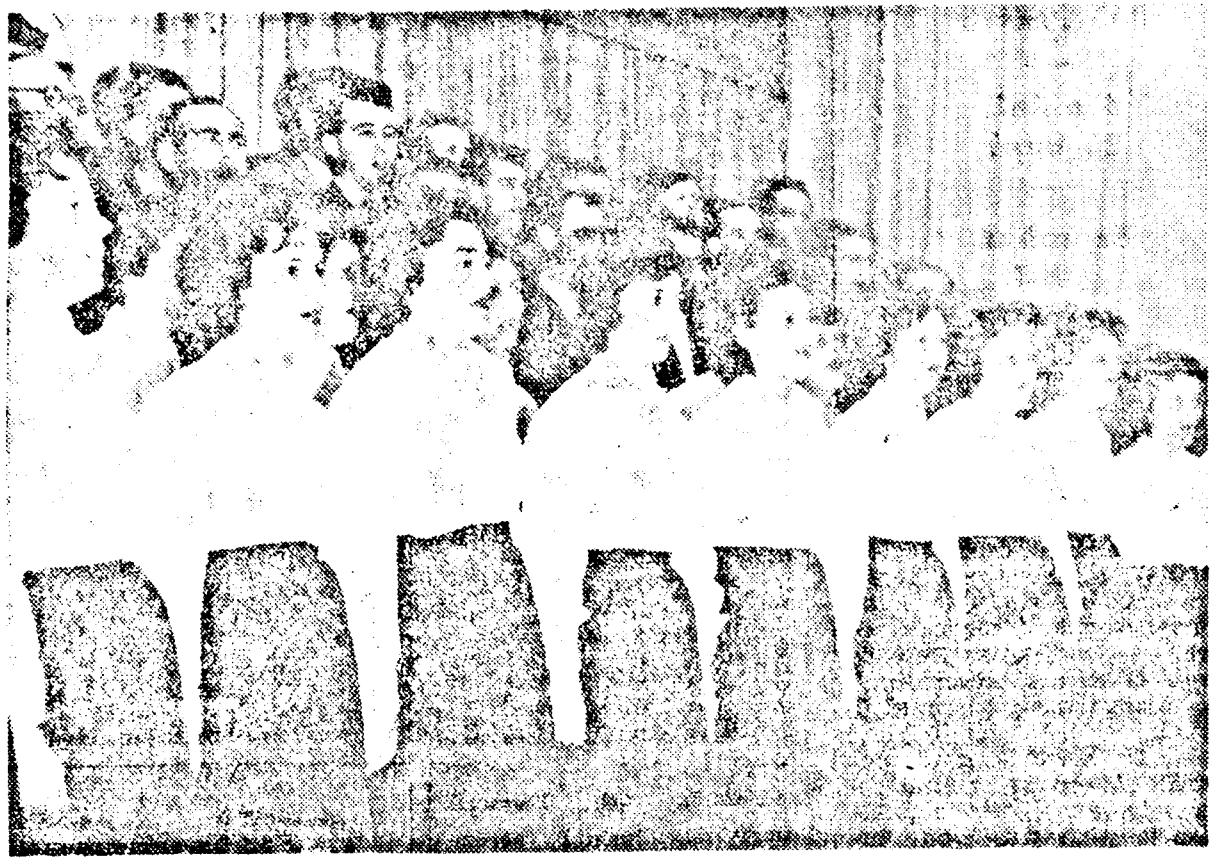


Újabb lakóházak épülnek

Az ország számos helységében újabb lakóházak épülnek. A suceavai építők a város központjában további 32 lakást adtak át. Az eddig itt épült négy- és tízelezes tőmbházakban 230 lakás van. Az Ana Ipătescu negyedben 650 lakoson az utolsó színtá-sokat végzik.

A munkálatok meggyorsítására és a minőség javítására az építőtelepeken szakosított brigádokat létesítettek alapozási-, csatornázási-, vakolási-, ács-, villanyezelési-, fűtési-, stb. munkákra.

Medgidiaiban két tőmbházat határidő előtt 14. illetve 22 nappal adtak használatba. Az építők jelenleg további két tőmbház befeljesztését dolgozzák. Ezekben 96 lakás lesz. Előrehaladtak a munkák a medgidiai 300 ágyas kórház, poliklinika, 16 tantermes középiskola és más szociális-kulturális objektumok építésénél is.



Képzőművészeti kiállítás

A napokban a román NK Akadémia könyvtárában kiállítás teremtődött meg. A kiállítás címe: „XX. századbeli román akvarell” című kiállítás. A kiállítás 21 művet tartalmaz, köztük: „Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Petrescu, Tonitza” és Iser mintegy 100 munkája látható. A képek művészi értékükön kívül nagy érdeklődésre tarthatnak számot, mint társadalmi és művelődési dokumentumok is. A kiállítás akvarelleket az Akadémia könyvtára

nyomtatvány-kabinettjének gyűjteményéből válogatták ki. Megnyitó beszédet Gh. Vlădescu-Răcoasa egyetemi tanár, az Akadémia könyvtárának igazgatója mondott. A kiállítás akvarelleket és juniusban lesz nyitva.

Tizenhárom kulturális díjnyertes együttesének vetélkedésére került sor Pécskán ezeknapok. A VII. országos kulturális verseny rajoni szakasza már kezdetben igazolta müködével együttesek nagyarányú fejlődését. művészi színvonaluk egyre magasabb szintre való emelkedését. Kórusok, tánc-csoportok, rigmusbrigádok jobbnál-jobb műsorszámokkal szórakoztatták a nagyszámú közönséget, mely a többi között elismerésben részesítette az ezúttal is jól szereplő pécskai énekkart.

A Békeverseny 7. szakasza

A kerékpáros Békeverseny csütörtökön Varsó körül lebonyolított 7. szakaszát Lohar Appier, az NDK csapatának tagja nyerte. A szakaszvőtes 3 óra 04 perc és 16 másodperc alatt tette meg a 135 kilométeres távot és óránkénti 44 km-es sebességet ért el. Appierrel együtt haladt át a célvonalon Hasman (csehszlovák), Hasel-donck (belga) és egy nagyobb csoport, amelyben ott volt a román NK csapatának mind a hat tagja.

A tegnapi rendkívül gyors szakasz nem hozott változást az eredményháztáblázatban. A sárga mező továbbra is a francia Jean Pierre Genet viseli, utána a belga Verhaegen (19. hely), a holland hátrányos és Amplier (1. perc 59 mp időhátránnyal) következnek.

A csapatversenyben a Lengyel NK vezet. A további sorrend: Belgium (3 p 34 mp időhátránnyal), Szovjetunió (4 p 16 mp), Német DK (6 p 21 mp), Olaszország (12 p 15 mp), Román NK (13 p 42 mp), Jugoszlávia (21 p 37 mp) stb.

Pénteken került sor a Varsó — Torun közötti 220 km-es nyolcadik versenyszakaszra.

Néhány mondatban

Megkezdődtek a Roland Garros-i teniszversenyek. Ion Tiriac román teniszjátékos a második fordulóban 9:7, 1:6, 6:1, 8:6 arányban legyőzte a dél-afrikai Cliff Drysdale-t. A francia Renavand 6:4, 6:2, 5:7, 6:8, 6:4 arányban nyert W. Bungeert (NSZK) ellen.

A Latin Országok Kupájáért május 25-én és 26-án a Bukarest melletti Tunari lőtéren rendezik meg a 7. nemzetközi céllövő versenyt. A versenyen ezúttal is Franciaország, Belgium, Olaszország, Monaco, Portugália, Spanyolország és a román NK legjobb céllövői vesznek részt. A román céllövők eddig négy ízben nyerték el a kupát (1957-ben Torino-ban, 1959-ben Madridban, 1960-ban Reimsban, 1962-ben Lisszabonban).

Az FC Bologna Aalborgban 5:1 (2:0) arányban győzött a helyi csapat ellen.

A skót labdarúgó-kupa döntőjében a Glasgow Rangers 3:0 (2:0) arányban győzött a Celtic ellen. Az első mérkőzés május 4-én 1:1 arányban végződött.

Rövidesen hazánkba érkezik a montevideói Atletico Club Cerro dél-amerikai labdarúgócsapat, az uruguayi professzionális.

HÉTVEGI SPORTMŰSOR

Szombaton és vasárnap gazdag eseményekben lesz része városunk sportéletének. A labdarúgás rajongói számára számos sportágban vetélkednek majd a győzelem kiváért, a minél jobb eredmény eléréséért.

LABDARÚGÁS. Szombaton délután a városi bajnokságban szereplő labdarúgó csapatok küzdenek a bajnoki pontokért. A sárga pályán délután 5 órakor a Strungul és az Indragara együttese találkozik. A vladimiresculi pályán, ugyancsak délután 5 órakor, a helyi együttes az UTA Ionida csapatát látja vendégül. A Motoru pályán délután 5 óra kezdettel a Motorul és a Foresta csapata mérkőzik a bajnoki pontokért. Délután negyed hatkor a cukorgyári pályán a FZ és a Vöröslab Triko csapata játszik bajnoki mérkőzést.

KOSARLABDA. Ugyancsak szombaton délután érdekességet kínál a kosárlabda mérkőzésre kerülő a Constructorul és a Temesvári Politehnika együttese között. A mérkőzést a Constructorul pályán tartják délután fél hat órai kezdettel.

TENISZ. Szombaton délután 3 órai kezdettel temesvári és aradi éljentezők mérkőznek az UTA marosparti pályán.

VASÁRNAP délelőtt és délután is számos sporteseménynek lehetünk szemtanúi.

Ime a műsor: LABDARÚGÁS. A városi bajnokságban szereplő Victoria és a Panfilagie csapata délelőtt 10

órai kezdettel a cukorgyári pályán mérkőzik. Ugyancsak délelőtt még több labdarúgó mérkőzés kerül sor. Így például az országos ifjúsági bajnokság keretében a CFR-IRTA csapata a Turnu Severin-i Drubeta együttesét látja vendégül. A mérkőzést 9 órai kezdettel a CFR stadionban tartják. A tartományi bajnokság keretében a Teba és a Nadrági Laminorul csapataival mérkőzik. Erre a mérkőzésre délelőtt 10 órai kezdettel az ICA pályán kerül sor. Fél tíz órakor a Vagonul pályán B-osztályú bajnoki mérkőzést nézhet a közönség. A Vagonul együttese ugyanis a Jiul együttesét látja vendégül. Délután 3 órai kezdettel az országos ifjúsági bajnokság keretében az UTA és a Temesvári Stiinta csapata küzd majd a bajnoki pontokért. A mérkőzés lejátására az UTA stadionban kerül sor.

Készen állunk, hogy a legnagyobb érdeklődés az UTA és a Ploiesti Petrolul közötti A-osztályú labdarúgó mérkőzés iránt nyilvánul meg. A vendégcsapat minél jobban ellenfeleket bízott a textilgyári labdarúgók számára. A mérkőzésre az UTA játékosai szorgalmasan készültek és reméljük, hogy sikerül megszerezniük a győzelmet ezzel a két fontos bajnoki pontot. Ezt várja városunk sok ezer szurkolója. Erről szeretnénk beszámolni keddi sportrovatunkban.

KEZILABDA. Az ICA pályán vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel kezilabda mérkőzésre kerül sor. A tartományi bajnokságban szereplő ICA csapata a Gyarmati Recoita együttesével mérkőzik.

TENISZ. Ugyancsak vasárnap délelőtt az UTA Maros-parti evezősházánál válogatott versenyre kerül sor. Arad és Temesvár teniszezőinek részvételével.

KOSARLABDA. A gazdag sportműsori városunkban kosárlabda mérkőzés zárja be. Délután 7 órai kezdettel ugyanis a Constructorul és a Resicai CSM kosarasai vetélkednek a Constructorul pályán.

Vasárnap délután rajonunkban a labdarúgáson kívül kezilabdában, atlétikában, röplabdában és sakkban vetélkednek a csapatok. Az első csoportban szereplő labdarúgó csapatok között a következő mérkőzésekre kerül sor: Pécska — Kőrös, Majláti — Kisiratos, Pankota — Szekes-ut, Világos — Szemlak, Alunis — Orczaitava és Nagyvak — Szapfa-ly. Az említett csapatok közül a röplabda és a sakk csapatok is szerepelnek. A harmadik csoport műsora: Nagyvak II — Szentpál, Munka — Kiseregy-Nagyvak — Kovaszinc, Kalácsa — Zádorlak, Nagypereg — Monostor és Penlak — Magyarad.

Az ifjúsági atlétikai bajnokság eredményei

Az elmúlt napokban a December 30 stadionban került sor az országos ifjúsági atlétikai bajnokság rajoni szakaszának megkezdésére. A vetélkedésen több mint 120 fiatal vett részt, akik igyekeztek tudásuk legjavát nyújtani, hogy közlik a számukban részt vehessenek az atlétikai verseny tartományi szakaszán. Az elért eredmények nemcsak a versenyzőket, hanem a szakembereket is kielégítették, akik kitartóan foglalkoztak a fiatal sportolók előkészítésével.

Ime a technikai eredmények:
IFJUSAGI II. fiúk: 80 m futás: Cionti (Vinga) 10 mp, u. rajoni csucs: 320 m: Lazar (Vinga) 42 mp, 500 m: Lazar (Vinga) 1 p 22 mp, u. rajoni csucs: 1000 m: Perik (Nagyvak) 3 p 05 mp, Ugrás: Gurban (Pankota) 4,76 m, Magasugrás: Mózes (Vinga) 1,55 m és Fageanu (Pécska) 1,43 m, Súlydobás: Popovici (Vinga) 11,15 m, u. rajoni csucs: Diszkoszvetés: Popovici (Vinga) 36,45 m, IFJU-

SAGI I. fiúk: 100 m futás: Tóth (Pécska) 12 mp, u. rajoni csucs: 200 m: Mormoe (Vinga) 25 mp, 400 m: Mormoe (Vinga) 58 mp, u. rajoni csucs: 800 m: Mormoe (Vinga) 2 p 15 mp, u. rajoni csucs: 1500 m: Mormoe (Vinga) 4 p 58 mp, 3000 m: Buda (Pankota) 11 p 25 mp, 4x100 m staféta: Vinga 52 mp, Ugrás: Zibriczki (Nagyvak) 5,40 m, Magasugrás: Mózes (Vinga) 1,55 m és Gondek (Nagyvak) 1,55 m, Súlydobás: Kraicsik (Nagyvak) 10,37 m, Diszkoszvetés: Mózes (Vinga) 23,40 m.

IFJUSAGI II. lányok: 60 m futás: Haiduc (Nagyvak) 9 mp, u. rajoni csucs: 300 m: Crem (Vinga) 53 mp, u. rajoni csucs: 500 m: Kortis (Nagyvak) 1 p 40 mp, Ugrás: Puntá (Vinga) 4,18 m, Magasugrás: Celmare (Pécska) 1,23 m, Súlydobás: Szlovák (Nagyvak) 8,50 m, Diszkoszvetés: Rankov (Vinga) 17,61 m, u. rajoni csucs: IFJUSAGI I. lányok: 100 m futás: Ulici (Vinga) 15 mp, 200 m: Salla (Vinga) 31 mp, 400 m: Tarhuna (Pankota) 1 p 22 mp, 800 m: Kortis (Nagyvak) 3 p 26 mp, 4x100 m staféta: Vinga 1 p 03 mp, Ugrás: Andress (Pankota) 4,20 m, Magasugrás: Andress 1,23 m, Súlydobás: Hajkó (Nagyvak) 9,01 m.

Említésre méltó, hogy az atlétikai vetélkedéseken összesen 11 u. rajoni csúcsot állítottak fel és 22 fiatal jutott tovább a

tartományi szakaszra való részvételre. Ezenkívül díszesítéssel a vizingai és a nagyvári fiatalokat, akik nagy számban vettek részt a versenyen és a legjobb eredményeket érték el. Nem mondható azonban ugyanaz a pánkotai és a pécskai fiatalokról, akik legnagyobb megelégedésre, várakozáson alul szerepeltek.

Az ifjúsági atlétikai bajnokság rajoni szakaszának kiűdelméin a következőképpen alakult a sorrend: 1. Vinga 68 ponttal, 2. Nagyvak 49 ponttal, 3. Pankota 39 ponttal és 4. Pécska 22 ponttal.

Mindezekből kitűnik, hogy ott, ahol a testnevelés és sport kérdéseivel foglalkozó tanárok szeretettel nevelik ezirányban a fiatalokat, a várt eredmények sem maradtak el. Ott pedig, ahol nem fordítanak kellő figyelmet erre a problémára, a vetélkedéseken a várakozáson alul szerepelnek a fiatalok. Éppen ezért a jövőben arra kell törekedniük a sportközségek vezetőseinek, a technikai kádereknak, a középiskolák igazgatóinak, hogy alaposan felkészítsék a fiatalokat a sportvetélkedéseken való részvételre. Ezt a feladatot előirányozta a TSU 1962-ben megtartott országos konferenciája is.

Corodan Petru,

a TSU rajoni bizottságának elnöke

Szimfonikus hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia Szombaton, május 18-án este 8 órakor tartja az évad XXII. szimfonikus hangversenyt. Vezényel: MIRCEA CRISTESCU (Bukarest), zongorán közreműködik CORNELIU GHEORGHIU zongoraművész (Bukarest).

Műsora: W. KLEPPER: Re-sicai képek (triptich); GREGG: a-moll zongoraverseny és BEET-HOVEN III. szimfónia.

Vasárnap, május 19-én délelőtt 11 órakor ifjúsági hangver-

NÉPZENE-HANGVERSENY

Új élet — új dal

Az Aradi Állami Filharmonia népi zenekara vasárnap, május 19-én 5 és este 8 órakor Új élet — új dal címmel népzenehangversenyt rendez. Közreműködnek Emili Gavris, Ioan Cristorescu, Ludmila Bubliczy, Marcela Ghemes és Teodor Ilica.

Vezényel: Emili Gavris. Népdalgyűjtő: Ioan P. Florea. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

A SZÍNHÁZ bemutatója

SZOMBATON, május 18-án este 8 órakor: Caleasca de aur (D. Bérlet).

VASÁRNAP, május 19-én délelőtt 4 órakor: Caleasca de aur (Bérlet), este 8 órakor: (Bérlet), este 8 órakor: Adam si Eva (Bérlet).

AZ ARADI TARTOMÁNYI MŰZEU

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, délelőtt 10–11 és délután 5 és 8 óra között, a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szérden, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályait tekinthetők meg: Képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1848–1849-es forradalom muzeuma, valamint Gina Hagiu és Eugen Popa „Képek a népi Kinából” című festmény- és grafikai kiállítása.

Június elsején tartják az aradi Áramszolgáltatási vállalatban a szakképzett villanyszerelők jogosító vizsgáját

VÁLTSA KI IDEJÉBEN HAVI BÉRLETEIT a mozgóképszínházaknál
E hónap 20-tól kezdődően a DÓZSA és BALCESCU filmszínházakban megkezdik a következő hónapra szóló egyéni bérletek árusítását, melyek biztosítják a kívánt napra, helyre és órára szóló jegyeket.

A mozielőadások a hirdetett időben pontosan kezdődnek
A nézők a hirdető előtt, vagy után foglalhatják el helyüket. A film kezdete után a terembe belépni tilos, a jegyek érvényüket veszítik.

A Vagon-

gyár forgószalag-oztatásának egyik igen megbízható dolgozója Ber-becea Constantin. Magas szakmai felkészültsége, gazdaság- és felelősségtudatával végzi. Egyéni eredményével példaként állnak munkatársai előtt. Valóban pártfogott melletlen végzi feladatát.



A párt- és államvezetők látogatása a képzőművészeti kiállításon

Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Boriță, Nicolae Ceaușescu, Onișoru Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioros, Alexandru Birlădeanu, Dumitru Călin, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihail Dălea elvtársak pénteken délelőtt a Román NK Művészeti Múzeumban megtekintették a Képzőművészeti Szövetség országos értekezlete alkalmából rendezett képzőművészeti kiállítást. A párt- és államvezetők a kiállításon végigkísérte Ion Jalea akadémikus, a Képzőművészeti Szövetség elnöke, a szövetség

A Képzőművészeti Szövetség országos értekezletének munkálatai

A Képzőművészeti Szövetség országos értekezlete pénteken folytatta munkáját a Román NK Palotájának kistermében. A délelőtti ülésen Kázár László grafikus, valamint Alexandru Ciucurencu és Brăduț Covallu festőművészek elnökölték. Az ülésen folytatták a képzőművészeti alkotómunkáról és a Képzőművészeti Szövetség szervező tevékenységéről szóló beszámoló vitáját, tovább vitatták a pártok dokumentumok fényében a képzőművészekre háruló feladatokat és az ellenőrző bi-

zottság jelentését. Felszólalt Elia Cancovic disztóművész, Mircea Popescu műkritikus, Vița Găza szobrász, Anton Moisescu műépítész, a Műépítészeti Szövetség titkára, Gh. Oprea akadémikus, Gheorghe Botan grafikus, Henri Catargi festőművész, Boris Caragea szobrász, Corneliu Baba és Ștefan István festőművészek, Anton Constantin, a 23. August üzemek acélföntő mestere, Dan Haulica műkritikus, Anastase Anastasiu festőművész, Eugen Schileru műkritikus.

Az afrikai országok külügyminisztereinek tárgyalásai

ADDISZ-ABEBA. Al. Gheorghiu, az Agerpres külföldi tudósítója jelenti: A független afrikai országok külügyminiszterei zárt ülésen folytatják munkájukat. Május 16-án főbb küldöttség javaslatokat terjesztett elő a napirendi kérdésekkel kapcsolatban. Szűdán küldöttsége például javasolta, hogy hozzanak konkrét intézkedéseket és határozatokat a még gyarmati igában lévő afrikai területek nemzeti felszabadító mozgalmának erkölcsi és anyagi megsegítésére. A javaslatok között szerepel egy nemzeti felszabadítási alap létesítése, a szabadságharcosok kiképzése a független afrikai államok iskoláiban, teljes bojkott megszervezése a Dél-Afrikai Köztársaság faji-ildöző kormányja ellen és az afrikai államok légierőinek és tengeri őrjeinek lezárása a Dél-Afrikai Köztársaság számára. A szudáni küldöttség csatlakozott ahhoz a tündézlal javaslatához, hogy tiltsák meg a nuk-

Választásokra készülnek Kenyában

NAIROBI (Agerpres). Május 18 és 26 között választásokat tartanak Kenyában az azzal a céllal, hogy „belső önkormányzatot” adjanak ennek az angol gyarmatnak. Külön választják meg a tartományi gyűléseket és a parlament két kamaráját (a képviselőházat és a szenátust). Az angol gyarmatosítók az afrikai lakosoknak tett jelentős engedménynek próbálják feltüntetni a választásokat. De azzal a kóhott üggyel, hogy „még hosszú időre van szükség, amíg az elmaradt afrikaiak megtanulják a demokratikus vezetés művészetét”, valójában minden módon igyekeznek halogatni azt az időponjt, amikor az afrikaiak saját otthonuk uralvává válnak. A kolonialisták az ország politikai erőinek megosztására is számítanak befolyásuk további megőrzése érdekében. Igyekeznek minél több akadályt gördíteni a Dzsomo Kenyattának, a nemzeti függetlenség közműrt harcosának vezetése alatt álló KANU párt (Kenya-Afrikai Nemzeti Unió), az ország legfőbb párja elé, és ebben a KADU párt (Kenya Afrikai Demokratikus Unió) támaszkodnak, amelynek vezetője Robert Ngũgĩ, a amely általában az angol gyarmatiügyi minisztériumnak megfelelő politikát folytat.

A választókerületeket úgy jelölték ki, hogy minél előnyösebbek legyenek a KADU párt számára. Nyaranta tartományban például ahol a KANU pártnak erős befolyása van, a szavazati jogai bíró 565.000 személy 20 képviselőházi tagot fog megválasztani, ezzel szemben Rift Valley tartományban, ahol a KADU párt hívei vannak többségben, csak csupán 420.000 választó van, 22 képviselőt választanak. A politikai megfigyelők egyöntetűen úgy vélik, hogy a szavazatok többségét a KANU párt fogja megszerezni, a fennálló körülmények között azonban nehéz lenne előrelátni, hogy a mandátumok többségét is megszerezze.

Külföldi híradások

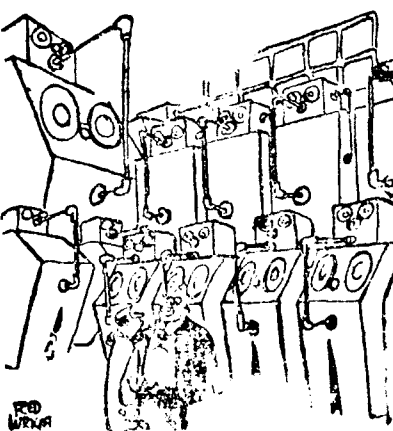
ELUTASÍTOTTÁK AZ USA IGAZSÁGÜGYMINISZTERIUMÁNAK EGY HATÁROZATÁT

NEW YORK. (Agerpres). Az USA Fellebbviteli Bírósága egyhangúlag elutasította az igazságügyi minisztériumnak azt a határozatát, amely az amerikai-szovjet barátságot apóló országos tanácsot felfüggetlő szervezetnek minősíti. Ez a határozat komoly vere-

ség az USA Kongresszusában lévő és azon kívüli jobboldali elemek számára, akik „felfüggetlenség” igyekeznek nyilvánítani az összes haladó szervezetek, hogy ily módon lezámolhassanak velük a hírhedt McCarran-törvény alapján. Rockwell Kent, a neves amerikai festőművész és közéleti személyiség üdvözölte a bíróság határozatát, kijelentve, hogy a tanács tagjai ezennel egész nemzeti tevékenységüket a béke megszüllésének, az amerikai és a szovjet nép egyetértésének s a világébe megőrzéséért folytatott harcnak szentelhetik.

NEM JUTOTTAK MEGEGYEZÉSRE KASMIR KÉRDÉSÉBEN

DELHI. (Agerpres). Delhiben lezárult a Kasmir kérdésében folytatott indiai-pakisztáni tárgyalások hatodik szakasza. A május 16-án Delhiben kiadott közös közlemény rámutat: a két küldöttség vezetői „sajnálattal állapítják meg, hogy nem sikerült megegyezésre jutniuk a kasmiri kérdésben”. A Dawn című pakisztáni lap szerint az indiai fél el-



— Bravó Griswold! Mindent teljesen automatizált... És most el van bocsátva!

(Az amerikai National Guardianban megjelent F. Wright rajza.)

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Fidel Castro visszaérkezett Moszkvába

MOSZKVA. (Agerpres). Május 17-én Leningrádból Moszkvába érkezett Fidel Castro, a kubai Szocialista Forradalom Egységpártja Országos Vezetőségének főtitkára és a kísérőcsapat tagjai, akik látogatást tettek a Szovjetunió egyes városában és köztársaságaiban. A vnuikov repülőterén a magasrangú kubai vendégeket Mihail Suslov, az SZKP KB Elnökségének tagja, a KB titkára és szovjet párt- és államvezetők fogadták.

Birminghamban a fajildözők folytatják a „leszámolást”

NEW YORK. (Agerpres). A birminghami (Alabama állam) fajildözők folytatják a „leszámolást” azokkal a négerekkel, akik honpolgári jogaitól megfosztották őket. A bíróság a birminghami törvényszék előtt tartott tárgyaláson elrendelte, hogy a négereket a bíróság elítélte bűntetteseként kell kezelni. A bíróság a négereket a bíróság elítélte bűntetteseként kell kezelni. A bíróság a négereket a bíróság elítélte bűntetteseként kell kezelni.

Amint a France Presse hírgyűjteménye írja, a birminghami hatóságok a tömeges elítélésekkel nyilván azt akarták újabb kimutatni, hogy mivel nem vettek részt a városbeli fehér és néger szervezetek vezetőinek megbeszélésén, nem tekintik magukra kötelezőnek a létrejött megegyezést. A város bíróságán, rendőrség és ügyvezetésben semmi sem változott, minden olyan, mint 100 évvel ezelőtt az Egyesült Államok déli részében volt.

U Thant, az ENSZ főtitkára május 16-án üzenetet intézett Hailé Szellassie etiópiai császárhoz, közölve, hogy egészségi okokból nem tehet eleget a meghívásnak, hogy részt vegyen az afrikai állam- és kormányfők értekezletén.

Balfreys marokkói külügyminiszter május 16-án bejelentette, hogy II. Hasszan marokkói királynak nem áll módjában részt venni az afrikai államvezetők értekezletén.

Tovább kutatják a Thresher roncsait

NEW YORK. (Agerpres). A France Presse szerint folytatódik az ellágyított Thresher amerikai atom-tengeralattjáró roncsainak kutatása. A portsmouthi amerikai haditengerészeti támaszponton, a kutatómunka irányító központjában, csütörtökön bejelentették, hogy az egyik oceanográfiai hajó az óceán fenekén különleges készülékekkel olyan tárgyakat fényképezett le, amelyek feltételezhetően az atom-tengeralattjáró roncsai. A haditengerészet szóvivője kijelentette, hogy tudósok és szakértők behatóan elemzik a fényképeket, de a kérdéses tárgyakat még nem azonosították.

Mint már jelentettük, az amerikai hatóságok hangvisszave-

A Mars-1 bolygóközi állomás folytatja repülését

A végzett kutatások lehetővé tették számos jelentős technikai kérdés megoldását

MOSZKVA. (Agerpres). A Föld egy nehéz mesterséges holdjáról 1962 november elsején felült Mars-1 automata bolygóközi állomás folytatja repülését. Május 17-én a bolygóközi állomás 195 millió kilométerre volt a Földtől és 11 millió kilométerre a Mars bolygótól. Felbőve óta a Mars-1 állomás — a Nap-hoz viszonyított mozgásában — több mint 450 millió kilométert tett meg.

Mint már közöltük, március 21-én rádióösszeköttetés létesítették a bolygóközi állomással, amely akkor 106 millió kilométerre volt a Földtől. Az előzőleg nyert telemetriai adatok az állomás műszereinek normális működéséről tanusodtak. A legfontosabb az volt, hogy a hőmérséklet 20–30 C fok között mozgott, a nyomás mintegy 850 milliméter higanyoszlop volt. Az állomárról leadott rádiójelzések erőssége és a vevőkészülékek érzékenysége megfelelt a megállapított színvonalnak. Az áramellátó rendszer kifogástalanul működött és biztosította az állomás valamennyi készülékének áramellátását. A telemetriai adatok elemzése egyben azt is mutatta, hogy a Mars-1 állomás tájoló rendszerében üzemzavar állt be. Emiatt később megszünt a rádiókapcsolat a Mars-1 állomással. Jelenleg kísérletek folynak a rádióösszeköttetés helyreállítására.

A Mars-1 bolygóközi állomás segítségével végzett kutatások lehetővé tették számos jelentős technikai kérdés megoldását, s a kutatások révén értékes kísérleti anyagot szereztek. Először sikerült kétoldali rádiókapcsolatot teremteni a bolygóközi állomással 106 millió kilométerre a Földtől. Az óriási távolság miatt csaknem 12 percbe tellett, amíg a Földről továbbított rádiójelzés eljutott az állomásra és a válasz megérkezett.

A Mars-1 állomással, repülő-

szekének megkezdése óta, több mint 60-szor létesítettek kapcsolatot.

A Mars-1 repülése idején a bolygóközi állomás műszereinek és rendszereinek működéséről nyert kísérleti adatok nagylehetőségűek a Nap körüli kozmikus térség és a naprendszerhez tartozó bolygók további tanulmányozásában.

A Mars-1 bolygóközi automata állomás repülése újabb adatokat szolgáltatott a földpálya és a marspálya közötti lévő egyes térségekről.

A Föld közelében a Mars-1 állomás pályája különböző volt a Hold irányába felült első szovjet kozmikus rakéták és a Venus-1 állomás pályájától. A szovjet kozmikus rakéták és a Venus-1 állomás röp pályája a Föld belsejéig sugárzást bocsátott.

A Mars-1 állomásnak a jelenleg ismert három földugrási övezeten történt átrepülése idején ezen övezetek határa jelenlétén megváltozott. A belső sugárzást övezet maximális erőssége, mint bebizonyosodott, távolabb esik a Földtől, az 1958-ban felült harmadik szovjet mesterséges hold repülési idején végzett mérésekhez hasonlítva.

A Földtől nagy távolságra a Mars-1 állomás műszerei kozmikus sugárzást jeleztek. Megállapították, hogy a Föld körüli és bolygóközi kozmikus térségben csaknem kétszeresére növekedett a kozmikus sugárzás ereje 1959-hez képest. Az észlelt változások valószínűleg a naptevékenységi ciklus módosulásával függnek össze.

Jelentős eredményeket értek

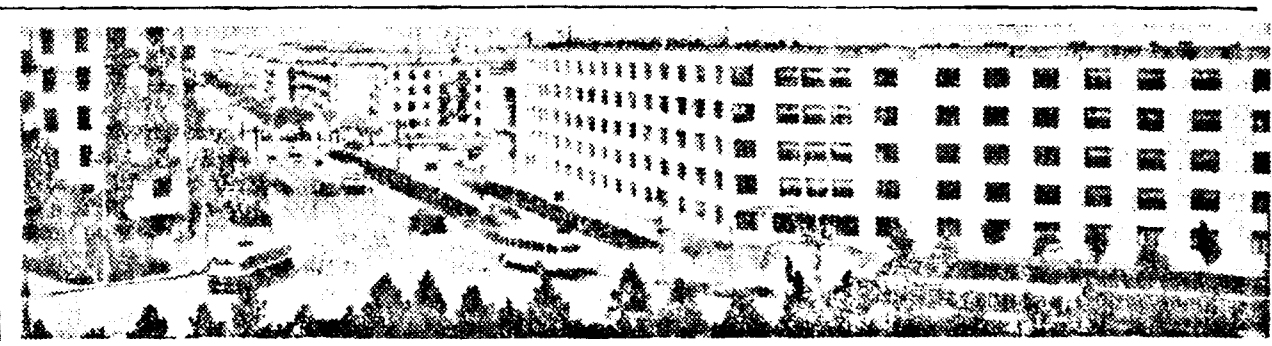
el a bolygóközi és a napplazma tanulmányozása terén. Ismeretes, az első szovjet kozmikus rakéták repülése folyamán megállapították, hogy a Földet 10–20 ezer kilométer szélességben ionizált gázburkok veszik körül. A Mars-1 állomás repülése alkalmával végzett kísérletek újabb bebizonyították, hogy az elektromos töltési részecskék legzártsa övezetében — ezt az övezetet a szovjet tudósok fedezték fel 1959-ben — határral a geomagnetikus mező erővonalainak hosszában vonulnak végig. Az elektromos töltési részecskék legzártsa övezetéről a Mars-1 állomás segítségével végzett megfigyelések arról tanusodtak, hogy ez az övezet eléggé stabil, noha határral módosulnak. Első ízben végeztek megfigyeléseket a Föld ionizált gázburka és az elektromos töltési részecskék legzártsa övezete közötti metszési térségről.

A bolygóközi térségben a Nap által kibocsátott ionizált gázáramlatokat észlelték. Megfigyelték ezen áramlatok erősségének változását.

Adatokat nyertek a kozmikus térség mágneses mezőjének erősségéről. Az esetek többségében a mágneses mező megerőssége 3–4 gamma volt. Néhány esetben 6–9 gamma erősségű mágneses mezőket állapítottak meg (a Föld felszínén a sarkvidékeken a mágneses mező erőssége 60.000 gamma).

Érdekes adatokat szereztek a meteorösszeesékek eloszlásáról a Kozmoszban a földpályán kívül. A Földtől 6000–40.000 kilométer távolságra a Mars-1 állomás áthaladt a Tauridak meteoráramlatán. A meteorösszeesékek becsapódása ebben az áramlatban körülbelül egy becsapódás volt két percenként. A Földtől 20–40 millió kilométer távolságra a Mars-1 állomás újabb meteoráramlatot haladt át, amely egyelőre nem azonos a Földről végrehajtott megfigyelések alapján ismert egyetlen meteoráramlattal sem. Lehetőség, hogy ezt a meteoráramlatot eddig nem ismerték. A meteorösszeesékek ritkisége ebben az áramlatban körülbelül egyenlő a Tauridak meteoráramlatával.

A Mars-1 repülésének eddigi eredményei lényegesen hozzájárulnak a kozmikus térség tanulmányozásához. A hatalmas tudományos anyag feldolgozása folytatódik.



A bakul sugárutató joggal nevezik „a tudomány utjának”. Itt található a város polittechnikai intézete és hamarosan ide költözik a köztársaság Tudományos Akadémiája és egyeteme is.

Londonban Fehér Könyvet adtak közre, amely elítéli a magaslégköri nukleáris robbantásokat

LONDON. (Agerpres). Londonban május 16-án Fehér Könyv formájában jelentették közre, amelyet több angol tudós, köztük Bernard Lovell, az ismert fizikus, a Jodrell Banki csillagvizsgáló igazgatója állított össze a nagy magaslégköri robbantások elleni amerikai nukleáris kísérleteknek az ürku. társakra gyakorolt negatív hatásáról.

Amint a Reuter közli, a jelentés hangsúlyozza, a csendes óceáni Johnson-szigeten tavaly júliusban, nagy magasságban végrehajtott amerikai nukleáris robbantás akadályozta több nemzetiségű hold normális működését, időlegesen vagy teljesen megszüntette ezek tudományos adatgyűjtését. Másrészt a robbantás minden valószínűség szerint több évig tartó zavart okozott a Föld sugárzást övezetében.

A France Presse jelentése szerint Bernard Lovell kijelentette, hogy a Fehér Könyv elítéli a magaslégköri nukleáris robbantásokat. Az angol tudós egyben rámutatott, hogy ez csupán egyik oldal a kérdésnek és megemlítette, hogy milyen negatív hatást keltett az USA

által a kozmoszban szétosztott 400 millió rész.

„Ha ez a káros kráuszat folytatódik — tette hozzá Bernard Lovell — akkor súlyos veszély fenyegeti a világűr kutatás fejlődését”.

BÖRTÖNBÜNTETÉSRE ÍTELTÉK 16 TUNETIÓT AZ ANGOL BIROSÁGOK

LONDON. (Agerpres). Az angol bíróságok börtönbüntetésre ítélték a murhami (Norfolk grófság) katonai támaszpontnál a nukleáris fegyverkezés si hajzsa ellen rendezett tiltakozó tüntetés 16 résztvevőjét. Az alzó vádlottak ötét, hogy megszegtek az államtilokra vonatkozó törvény egyik cikkelyét. A tüntetés során 63 személyi tartóztattak le.

KÖZPONTI LOTTÓ

A központi lottó május 17-i húzásaának nyertes számai: 51 22 37 14 5 59 44 73 17 76. Különleges nyerőszámok: A-osztály: 59 14 4 B-osztály: 37 51 44 C-osztály: 76 22 17

Művészettörténelmi ritkaságok

Művészettörténelmi ritkaságok

Nagyszében többek között arról is nevezetes, hogy itt van országunk egyik kiemelkedő ismert, értékes műkincseket tartalmazó múzeuma. Samuel Breckner von Bruckenthal (1721–1803), Sofronie Virnaru, Costache Negri és Costache Dăscălești egyike volt a legelső romániai műgyűjtőknek. A gyűjtemény 1790 óta abban a palotában kapott hajlékot, amelyet Bruckenthal 1777-ben építtetett. A gyűjtemény Bruckenthal 1803-ban bekövetkezett halála után tovább gyarapodott. A múzeum fennállásának 1803 utáni legfontosabb szakasza az ország felszabadulása után következett be. Rövid idő alatt a gyűjtemény számos műkincsel gyarapodott.

festészet olyan nagy mestereinek műve, mint Jan van Eyck, Hans Memling, Antonello da Messina, Pieter Bruegel II., Marinus von Reyerswaele, Lorenzo Lotto, Lucas Cranach, Jacob Jordaens, David Teniers, Jan Fyt, David de Heen, Philip Koninck, Wouwermann, Al. Magnasco, Rosalba Carriera stb. Az utóbbi években a restaurálási munkával egyidejűleg megkezdtek a festmények teljes tanulmányozását. A nagyszabású és eredményes dokumentációs munka lehetővé tette számos többé-kevésbé híres

mű festőművészek alkotásait. E festőművészek véglegesen szakítva a bizánci stílus évszázados hagyományával, a realista művészi megfigyelésmód felé fordultak, s utólagos meglepetésszerűen lettek a román paraszt multibeli nehéz életének és a román tájnak.

Meg kell említenünk itt a múzeum gazdag könyvtárát, amely a XIV. és XV. századból kéziratokat és sok olyan XV.–XVIII. századból nyomtatványt tartalmaz, amelyet korabeli híres festőművészek illusztráltak.

A Bruckenthal-múzeumban

festőművész 150 művének felfedezését. Ezek közül több egyedül példány vagy ritkaság-számba menő műkincs. A felfedezett festmények közül a legjelentősebb Rubens két festménye, valamint az „Ecce homo” kép, amelyet nemrég még Tizian iskolájának tulajdonítottak, de kint, hogy a nagy mester késő öreg korban alkotott eredeti műve. Megemlíthetjük még egy értékes felfedezést: a „Kleopátra halála” című képen felfedezték Anthon van Dyck, a nagy flamand művész aláírását. A szebeni képtár ismeretlen flamand festmények közé tartozott Jordaens egyik nemrég felfedezett alkotása is.

A múzeum nagy értékű műkincseinek felsorolását nem fejezhetjük be anélkül, hogy meg ne említenénk számos XIX. és XX. századbeli mesterművet — Nicolae Grigorescu, Ion Andreescu és Stefan Lucian ro-

man festőművészek alkotásait. E festőművészek véglegesen szakítva a bizánci stílus évszázados hagyományával, a realista művészi megfigyelésmód felé fordultak, s utólagos meglepetésszerűen lettek a román paraszt multibeli nehéz életének és a román tájnak.

Nicolae Lupu,
a Bruckenthal-múzeum igazgatója
Teodor Ionescu,
fő muzeológus

Friss fehér beütés jelentek meg a Vagongyár legnagyobb kéményén. Fenn a magasban egy ember dolgozott. Napokon keresztül, órákat töltött a kémény oldalán függő „korlátban”. Az acélsodronyok megfeszültek s ő biztosan dolgozott ott a magasban.

Aki ott látta őt e nem mindennapi munka közben, méltán hihette, hogy különleges ember lehet. Aki erre vállalkozott, s amikor megismerkedtünk vele, el kellett vetnünk

ezt a felterjesztést. Kovács Gerasim egyszerű, dolgos ember, aki higgadt, megfontolt és nagyon bátor. Azt is megadtuk, hogy nem szűkül a nagy magasságban. „Civildben” az egyik építési válság alatt, Brúgdvezei, Kedvelt és megbecsült ember. Szorgalmas és a munkája mindig kifogástalan. A hősiességű festésére kölcsön kérte őt a Vagongyár karbantartó részlege.

Már nem először emelkedett ide a 65 méter magas kémény oldalára. Mindegy, az esztendővel ezelőtt ugyancsak ő festette. Ez az acélgürrükkel átfogott építmény tehát nem ismeretlen számára. De nem ez a legnagyobb magasság, amelyen dolgozott. A csúcs 200 méter. Az ilyen munkához valóban bátorság kell! Kovács Gerasim részéről ez sohasem hiányzott.

Amikor befejezte munkáját, megkérdeztük: mit érez ott fenn, a számunkra oly szédülletes magasságban?

— Szédülést soha — mondotta.

Tovább faggattuk. — Nagyon bírom három munkatársamban. Tulajdonképpen örülök, hogy magam minden nap, órákig, akik ott lenni dolgoznak — folytatja.

S így a beszélgetés során sikerült megtudnunk, hogy onnan jöttél nagy kerek almanak ülni városunk. Nagyon szépnek, különösen amikor esteledik, — mert látod

ban ilyenkor hangya el mun-

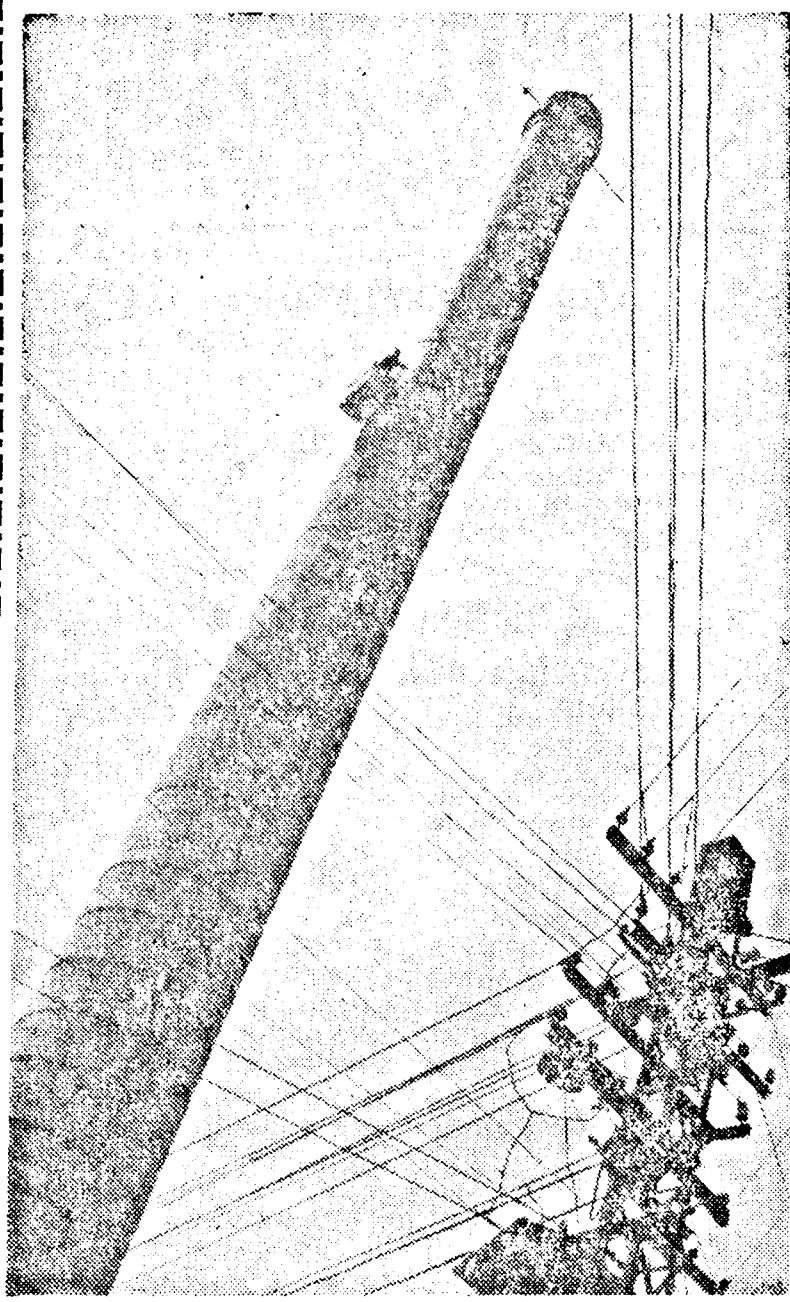
kahelet. A neonfények ezüst-
tözik be az utcákat.

A gyár moraja ide is felhallatszik. S ebbe az egyenletes zajba beledobban a kovács műhely nagy gözkalapácsa, a nagy matricáló. Talán itt még jobban érezhető a gyár szándokossága, sőt innen belátni minden zugát...

A miközben a bátor kézzel rajzolta a fehér beütést s már szépen homorított az U. magasságba szökött a V betű ket-
tős szára, változatlan óvatossággal vizsgált ott lenn hármán, nehogy baja történjen, s minden, amire szüksége lehet kézzel legyen. Így lett olyan szép arányos a három betű — UVA — az aradi Vagongyár rövidített neve.

M. Reichert Éva

Fenn a magasban



Befejezte tevékenységét az Északi-sark-11

Az Északi-sark-11 uszó állomás miután széles körű aerometeorológiai, oceanográfiai, mágnességi és ionoszférakutatásokat végzett, befejezte tevékenységét. Az embereket elszállították az állomásról.

A tavaly áprilisban létesített Északi-sark-11 állomás 370 nap alatt több mint 1500 kilométert tett meg a központi sarki medence kevésbé ismert vidékén és

a sarkvidék kanadai övezetében fejezte be útját. A táborban élelmiszereket, gyógyszerket és fűtőanyagot hagytak, hogy ha valaki esetleg erre a jégválságra kerülne, hasznukat vegye.

Az Uj, Északi-sark 12 állomás folytatja a tudományos kutatásokat az Északi Jéges-tenger vizén. Az Uj állomást a Csukcs-tengerben, a Vrangeli-szigetől 900 kilométerre egy uszó jégválsán állítják fel.

Régi román dokumentumok kiállítása

A bukaresti ősi Mihai Vodă dombon, mint egy falakkal körülvett várban gondosan őrzik a népi múltjára vonatkozó értékes dokumentumok ezreit. Ez az egyedülálló kincstár az Állami Levéltár Múzeumban rendezett román történelmi dokumentum-kiállítás az adományok, szerződések, okiratok, levelek százaival visszavezeti a látogatókat a távoli múltba, időszerűsége II. századba, amikor dák őrök a Nyugati-hegységben felfedezett első viasztabletták röttök be-tüliket. Itt láthatók a hazánkban őrzött legrégebbi írásos dokumentumok, két ósláv nyelvű pergamént: Vladislav Voivod (1369–1376) fejedelmi adománylevele és Roman Vodă moldvai fejedelem 1392-ből származó öröklevelé. A dokumentumok kitűnő állapotban vannak, akárcsak a méhviaszból készült terjedelmes fejedelmi pecsétek, amelyeket zsinorral erősítettek a dokumentumokhoz, hogy a körpecséttel együtt annak hitelességét bizonyítsák.

Sok régi pergamént virágos szegélydíszek, gazdag aranyozás ékesít. Ilyen értékes műalkotások Brncoveanu adománylevelei, a bukaresti An-tim-kolostor alapítólevele és más okmányok. Eredeti dokumentumok szólnak a tömeges lappangó lázadásokról az igazságtalan rendszerek ellen.

például az 1436-ban kitört moldvai zendülésről, s a híres háboinai 1437-es parasztfelkelésről. Rendkívül érdekes dokumentumok maradtak fenn a fejedelemesek egyesülésének időszakából, a Cuza fejedelemesége idején végrehajtott reformokról. Itt őrzik Cuza fejedelem eredeti lemondó levelét, amelyet a legenda szerint — egy bojár hátán lrt alá. Nem kevésbé gazdag az 1877-es háborúról szóló dokumentum-gyűjtemény és a román–orosz fegyverbarátságról tanuskodó írásos emlékek. A kiállítás egyik fontos részlege a proletariátusnak a kapitalista kizsákmányolás és a burzsoáz-földes-
urli iga elleni harcára, a Kommunista Párt megalakítására, a munkássztrájkokra, a vasutasok és közbiztonságosok 1933. évi hősi harcára vonatkozó dokumentumokat tartalmazza.

Nagy hók, mint Eminescu, Caragiale, Hajdeu, Duiliu Zamfirescu és mások kéziratai ugyancsak értékes részét képezik a kiállításnak. Szinte látni Aleksandri hatálatlan alakját, amint a vastag fedülű fűzet fölé hajolva ékes gyönyörű betűkkel röja a verssorokat a hősi harci lapokra. Egy nagy író mondta egyszer, hogy a kéziratos többit árul el az emberről, mint egy fénykép...

Az Állami Levéltár régi román dokumentum-kiállításán minden lépésnél újabb érdekességeket fedezhetünk fel, amelyek a sárgult okmányok felett elhaladt századok ellenére az újdonság erejével hatnak.

N. Scăriătescu

Kora: öt milliárd év

Erich Gerling szovjet geológus a Szovjetunió északnyugati részében, a balti övezetben olyan kőzeteket fedezett fel, amelyeknek kora határozottan 5 milliárd év

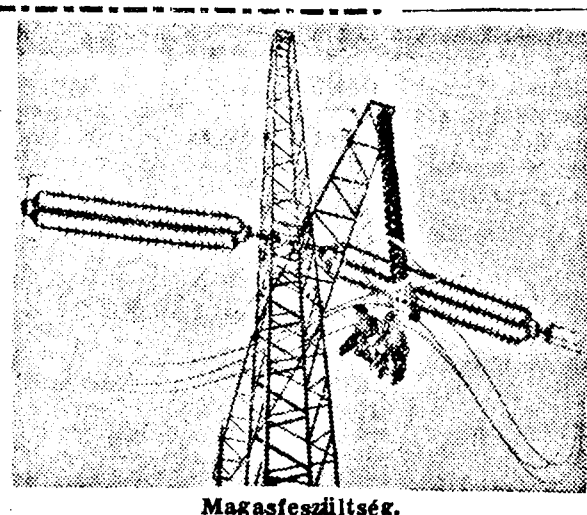
re becsülte (eddig 3,5 milliárd évre becsülték a legrégebb kőzeteket). Georgij Afanasjev, egy másik ki-től — mondotta Afanasjev —, hogy a Föld több mint 5 milliárd éves.

Tökéletes precizitás

Lett szakemberek javaslatára a rigai villamosgyárról fölött 70 méter magasságban robbantást idéztek elő, amely tökéletes precizitással leválasztotta a vasbetonból készült gyárkémény 20 méter magas felső részét.

Az üzem kazánházának 70 méter magas kéménye felszáradt alszőlő épült. Ötven méter magasságban a kémény megromló részét és az a veszély fenyegetett, hogy ráomlik a kazánházra. A szakemberek javasolták, hogy robbantással vágják le a kémény felső részét.

A robbantás olyan pontosan számították ki, hogy a kémény felső része az ellenkező irányba dőlt le és nem tett kárt sem az épületben sem a kémény többi részében.



Magasszűrés.

A TECHNIKA VILÁGÁBÓL

A legfontosabb tranzistoros hordozható órákat a prágai Elektrocas gyárban állítják elő. Az itt gyártott órák pontossága 24 óra alatt a másodperc 5 ezrelékéig terjed.

Az első tranzistoros „KH-1” márkájú hordozható órákat felszerelték az andrejvi csillagvizsgálóval.

A londoni Gorn Electrical Industries társaság röntgen felvételekhez olyan elektronikus fényképező lemezt valósított meg, amelyet legalább 10.000-szer lehet felhasználni. Ezeknek a fényre és láthatatlan sugárzásokra érzékeny lemezeknek a felhasználása lényegesen csökkenti a röntgenológiai vizsgálat során a beteg testébe behatoló sugárzási dózist.

Az érzékeny acéllepleggel bevont lemez nyomban tisztán

látható képet ad, s nincs előhívásra szükség.

Az Altaj hegységben, ott, ahol a legnagyobb nyugat-szibériai folyamok, az Irty és az Ob mellékfolyói erednek, földalatti vízerőműveket építenek.

Az egész bevezetést nem szokásos állandó épületekben helyezik el, hanem szikla-
vási termekben, amelyekben keresztülhaladnak majd az elágazó alagutak. A 175.000–300.000 kilowattos kapacitású turbinákat a többszáz méter magasságból alszűlő víz óriási nyomása hozza majd mozgásba. A belokatori földalatti vízerőművet, amely a legnagyobb lyenszerű létesítmény lesz, több mint 2.000 méter magasságban építik fel.

Nemrég az emberi értelemnek a természet erői felett aratott újabb diadalról értesült a világ: sikerült mesterségesen uton előállítani a „legyőzhetetlen követ” — a gyémántot.

Hosszú évtizedek óta fáradoztak a tudósok a gyémánt mesterséges előállításán. De a gyémántkészítés szabadalmát ez ideig csupán egyvalaki bírta: a Vuikán, a tűz legendás istene.

Napjainkban azonban a tudósok előtt parancsoló szükség-szerűséggé merült fel, hogy kidolgozzák a gyémánt mesterséges előállításának módját, mert a korszerű ipar egyetlen napja sem lehet meggyémánt nélkül. Mindenütt gyémántra van szükség: a gépgyártó üzemekben, a tudósok laboratóriumában — még a geológusok műszerei sem működnek nélküle. A grafit előkezt testvérpárja, a gyémánt, ma nemcsak a gazdaság, hanem a műszaki haladás jelképe is.

Vanda Beleckaja, az Ogonyok munkatársa felkereste L. F. Verescagin professzort, a kristálynyomás alatt végmenő átalakulási folyamatok hírneves szak-
emberét, a mesterséges gyémánt előállításán dolgozó kutatócsoport vezetőjét és beszélgetést folytatott vele.

Hogyan valósították meg a gyémánt szintézisét? Hogyan érték el a XX. század végésetének ezt a nagy csodáját?

— Ha részletes választ akar-nék adni erre a kérdésre — mondotta Verescagin professzor — egész regényt kellene írnom. Embert tragédiaként — mesélnék, kutatókóról, újra-meg újra megismertető csodákról, merész kitalációkról — s végül is a felfedezés örömeiről.

Attól a pillanattól kezdve,

A „legyőzhetetlen kő” megalkotói

hogy megállapították: a grafit meg a gyémánt edestestvérek, ugyanannak az elemnek, a szénnek változatát mindketten — a tudósok arra törekedtek, hogy mesterséges uton állítsák elő ezt a drágakövet.

A gyémánt és a grafit eltérő fizikai tulajdonságának az a magyarázata — állapították meg —, hogy szénatomjaink más-más sorrendben helyezkednek el. A gyémánt szénatomjai októedert alkotnak és egymástól egyenlő távolságra helyezkednek el, a grafit szénatomjai viszont rétegesen, s kötésük laza.

A számítások kimutatták, hogy az atomok átcsoportosulása nagy nyomás mellett, magas hőfokon megy végbe. Megkezdődött hát a kísérletek. De sorra kudarcra végződtek. Néha-néha úgy tűnt, hogy közel már a siker, a sajgóban már napvilágot láttak a szénatomszámok a mesterséges gyémántról — amelyeket azonban együtt-együtt meg kellett cáfolni.

Közel egy évszázadon át tartott ez így.

A konok drágakő csak nemrégiben hódolt be a tudomány és a technika oszlopmának. Ma már bárki megtekintheti azt a felfedezést, amelynek segítségével a mesterséges gyémántot előállítják. Ott látható a Szovjetunió népgazdaságának eredménye, a szemléltető kiállítás tudományos pavilonjának. A Szovjet-
uniónban ma már mesterséges uton állítják elő a természetben fellelhető összes gyémántfajtát. Kezdve a drága gyémánttól egészen a feketéig.

Kinek az érdeme a mesterséges gyémánt előállításának felfedezése?

— Napjainkban a nagy felfe-

dezők rendszerint több tudományág együttműködéséből születnek — válaszolta Verescagin professzor. — Mászóval, letűnt az egyéni felfedezések kora, s napjainkban valóban nagy horderevű felfedezések csakis egész kitaláló munkaközösségek együttes erejével valósítható meg.

A fizikusok kiszámították, hogy elvben meg van a lehetőség a szénatomok átcsoportosítására: el lehet érni, hogy a gyémánt szerkezetének sorrendjében helyezkedjenek el. Ez a folyamat azonban csak 100.000 atmoszféra nyomás mellett, mintegy 2000 Celsius fokos megg végbe. Ez tehát azt jelentette, hogy a tudósoknak új anyagokra van szükségük, amelyek ellenállnak ennek a roppant megterhelésnek, s új felfedezésekre, az anyagban végmenő komplex folyamatok irányításához, biztonságos ellenőrző berendezésekre. Ezért mondták, hogy a mesterséges gyémánt előállításában egyaránt része van a fizikusok, vegyészek, matematikusok, mérnökök, konstruktorok, mechanikusok — tehát a legkülönbözőbb szakágakban dolgozók — munkájának.

Nagy örömmre szolgált, hogy én is dolgozhattam a különleges jelentőségű problémá megoldásán. Fizikai Kutatóintézetünk valamennyi munkatársa, — kezdve az igazgatótól egészen az újonnan végzett, fiatal mérnökökig — tisztában volt a munka horderevével. Mindannyiunkat az a szenvedélyes törekvés sarkalt, hogy előállítsuk a mesterséges gyémántot. A kabinokban, laboratóriumokban fel-trírták a kísérleteket, számokat, amelyek aztán egy másik emeleten már tervekben, vázlatok-

ban öltöttek testet. Aztán a mechanikusok hozzáfogtak az új berendezések megalkotásához és felfedezéséhez.

Sokszor, amikor már úgy tűnt, hogy közel állunk a biztos sikerhez — egy-egy robbantás dőlt elő a kísérletek során. A munkatársok közül nem került meg senki, mert szigorú helyiségekben, biztonságos feltételek közepette működöttünk a jezszerést. Mégis, azt jelentette ez, hogy valami jelentéktelen hiba csúszott a munkánkba. Ilyenkor holgá-
tagon vonultunk vissza kabin-
teinkbe, laboratóriumunkba, senki sem ment haza. Újra és újra átvizsgáltuk számításmán-
k, következtetéseinket. S az éjszaka kelőss közepén egyszerre rájöttünk, hogy a szerkesztés történt valami tévedés. A mér-
nökök nem várták de a reggel, máris hozzáfogtak, hogy új kísérletekre készítsék elő a fel-

szerelést. Azután már nem történtek robbantások. Sikerült előállítaniunk az első kristályokat. Sajnos ezekben még csak az ek-szerűségeket lehetett örömléti. Nagyon szép drágaköveket állítottunk elő — csak roppant keveset. Így hát újabb kísérletek következtek, újabb remények, újabb kudarcok, míg végül sikerült, hogy tetszesszerűen mennyiségben állítsuk elő a gyémántot.

Hogyan ellenőrzik a tudósok a mesterséges uton nyert gyémántot?

— Érzékeny röntgen-sugarak segítik ebben a munkában a kutatókat. Ennek segítségével figyelhetjük meg az atomok elhelyezkedését az anyag kristály-rendszerében. Pppen a röntgen-analízis jelezte a tudósoknak az

öröndetes tényt, hogy végre sikerült megvalósítaniuk a gyémánt szintézisét.

Megvallom, azon a napon még kétkedtem az analízis helyességében. Saját szemünkkel akartunk meggyőződni róla, hogy az így nyert kristály valóban a gyémánt tulajdonságaitól rendelkezik-e. Nem csalódtunk. Vágta az üveget, fémelt, karcot és karcolást ejtett egy igen kemény ötvözetben, amelyből eddig a gyémánt helyettesítésére szolgáló anyagot nyertük.

Ezután ellenállást próbáltak vetíteni alá a kristályokat. Majd egész sor tudományos intézet hajtotta végre próbáit, ellenőrző vizsgálatát.

Különböznek-e a laboratóriumban előállított gyémántok a természetben előforduló társaitól?

— Igen, különböznek. A mesterséges gyémánt ellendállókép-sége nagyobb.

Hát ékszerként, díszítésre felhasználható-e a mesterséges gyémánt?

Igaz női kérdés ez — mosolyodott el Verescagin professzor. — Mondottam, hogy a mesterséges gyémánt ellenáll, de azt már nem vagyok hivatott megítélni, hogy szebb-e, mint a természetes. Mégis, úgy vélem, nem feltétlenül szükséges, hogy ezt hasznádjuk fel ékszerként. S hadd áruljak e egy titkot: mielőtt laboratórium uton megvalósítottuk volna a gyémánt szintézisét, a világ gyémánttermelésének 95 százalékát az iparban használták fel, s csak 5 százalék szolgált ékszerként, díszítésre. Azt hiszem, a mi országunk is beérthet a Jakutidán kitermelésre kerülő gyémánt mennyiségével — jelezte megtrédkozó a professzor. — Az ipar azonban más dolgot. Az ipar nem lehet mesterséges gyémántok nélkül.



Vízifüggöny az új lakókömb előtt.